

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS ŠVIETIMO SKYRIUS

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2018 METŲ ŠVIETIMO PAŽANGOS ATASKAITA

Klaipėdos rajono savivaldybė savo veiklą švietimo srityje organizavo vadovaudamasi **Valstybinės švietimo 2013–2022 metų strategijos pagrindiniu strateginiu tikslu** – paversti Lietuvos švietimą tvariu pagrindu valstybės gerovės kėlimui, ugdyti veržliam ir savarankiškam žmogui, atsakingai ir solidariai kuriančiam savo, Lietuvos ir pasaulio ateitį, „**Geros mokyklos koncepcija**“ (2015 m.), **Klaipėdos rajono plėtros strateginio plano iki 2020 metų kryptimi ir strateginiu tikslu** – išsilavinusios, kultūringos, sveikos ir pažangios visuomenės kūrimas ir prieinama šiuolaikiška švietimo sistema bei užtikrintas vaikų ir jaunimo užimtumas, **Klaipėdos rajono savivaldybės 2018–2020 metų strateginiu veiklos planu** bei **Švietimo skyriaus 2018 m. veiklos programa**.

Savivaldybės 2017 metų švietimo pažangos ataskaitoje buvo pateikti rodikliai, kurių duomenimis pagrįsta padaryta pažanga gerinant ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumą, mokymosi rezultatus bei socialinės ir specialiosios pedagoginės, psichologinės ir specialiosios pagalbos teikimą (<http://svis.emokykla.lt/savivaldybiu-pazangos-ataskaitos/>). Rajono 17 bendrojo ugdymo mokyklų (85 proc.) skelbė 2016–2017 m. padarytą pažangą (*siekis Valstybinėje švietimo 2013–2022 metų strategijoje – 100 proc. 2022 metais*) Švietimo valdymo informacinės sistemos internetinės svetainės skiltyje „Mokyklų pažangos ataskaitos“ (<http://svis.emokykla.lt/mokyklu-pazangos-ataskaitos/>). 9 ikimokyklinių įstaigų veiklos kokybės įsivertinimo pasirinktų tobulinti rodiklių pažanga paskelbta Savivaldybės internetinėje svetainėje „Švietimas. Savivaldybės pažangos ataskaitos“ (<https://www.klaipedos-r.lt/go.php/lit/Savivaldybes-švietimo-pazangos-ataskaitos>). Pažangos ataskaitų skelbimas yra Valstybinės švietimo stebėsenos (VŠS) rodiklis.

Švietimo skyrius 2018 metų veiklos ataskaitos (<https://www.klaipedos-r.lt/go.php/lit/Dokumentai>), pagrįstos 2018 m. veiklos programos tikslų, uždavinių ir jų priemonių įgyvendinimo analize, Klaipėdos rajono 2017–2018 m. m. ir 2018–2019 m. m. pradžios švietimo stebėsenos duomenimis ir kitais kokybiniais bei kiekybiniais rodikliais, išvadose pateikė **teigiamus ir neigiamus veiklos aspektus**.

Teigiami aspektai:

Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklas atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme deklaruojamų mokyklų grupę ir tipus.

Pagal galimybes didinamas ikimokyklinio ugdymo prieinamumas, priešmokyklinio ugdymo grupės lanko 94,3 proc. baigusiujų ikimokyklinio ugdymo programą.

Jau penkeri metai neženkliai didėja bendras mokinių skaičius.

Vidurinį išsilavinimą įgijo 100 proc. abiturientų. Ženkliai pagerėjo 2018 m. laidos abiturientų VBE rezultatai šalies lygmeniu.

100 proc. mokyklų dalyvavo NMPP ir galėjo efektyviau planuoti ugdymo(si) veiklą.

Sėkmingai vykdomi du su mokinių ir mokyklų pažanga susiję iš ES struktūrinių fondų bendrai finansuojami projektai. Projektų veiklos atliepia Geros mokyklos modelio nuostatas.

Tobulinama individualios vaiko pažangos stebėjimo sistema.

Mokinių pažangumas jau treji metai išlieka stabilus, mažėja perkeltų su neigiamais ir paliktų kartoti mokinių skaičius, reglamentuotas mokinių pamokų ir mokyklos lankomumas.

Visose švietimo įstaigose ugdytiniams teikiama logopedo ir psichologo pagalba.

Švietimo įstaigose dirba patyrę vadovai, 95,3 proc. reikiamą kvalifikaciją turintys pedagogai.

Kvalifikacijai skirtos lėšos yra naudojamos tikslingai ir atliepia rajono metodinės veiklos kryptis.

Mokytojų kvalifikacijos renginiai, dalyvavimas projektuose orientuotas į Geros mokyklos modelį.

Tikslingai pradėtas organizuoti suaugusiųjų švietimas.

Bendrojo ugdymo mokyklose mokiniai dalyvauja bent vienoje akredituotoje prevencinėje programoje (vykdomi teisės aktai, dauguma mokinių mokykloje jaučiasi gerai).

Rajone socialinis ekonominis kontekstas kasmet gerėja.

Skelbiamos Savivaldybės švietimo ir bendrojo ugdymo mokyklų ataskaitos ŠVIS ir ikimokyklinių įstaigų Savivaldybės internetinėje svetainėje.

Skiriamas dėmesys mokinių gebėjimų ir saviraiškos ugdymui bei rezultato siekiui.

Savivaldybė skiria reikiamą dėmesį ugdymo aplinkos gerinimui, mokinių vežiojimui, mokytojams ir vadovams iš dalies kompensuojamos kelionės į darbą išlaidos. Tokie Savivaldybės veiksmai orientuoti į Geros mokyklos modelio kūrimą.

Neigiami aspektai:

Kai kuriose pagrindinėse mokyklose yra jungtinės I dalies pagrindinio ugdymo programos klasės arba kai kurios klasės nesukomplektuotos dėl per mažo mokinių skaičiaus.

Sendvario, Dovilų, Priekulės seniūnijose ikimokyklinio ugdymo prieinamumas dar yra nepakankamas.

PUPP matematikos balo vidurkis žemesnis negu šalies.

NMPP rezultatuose stebima atskirtis tarp miesto ir kaimo mokyklų, merginų ir vaikinų.

9–10 (I-II) ir III–IV klasių mokinių lankomumas išlieka tobulintina veiklos sritis mokyklų administracijoms ir klasių vadovams.

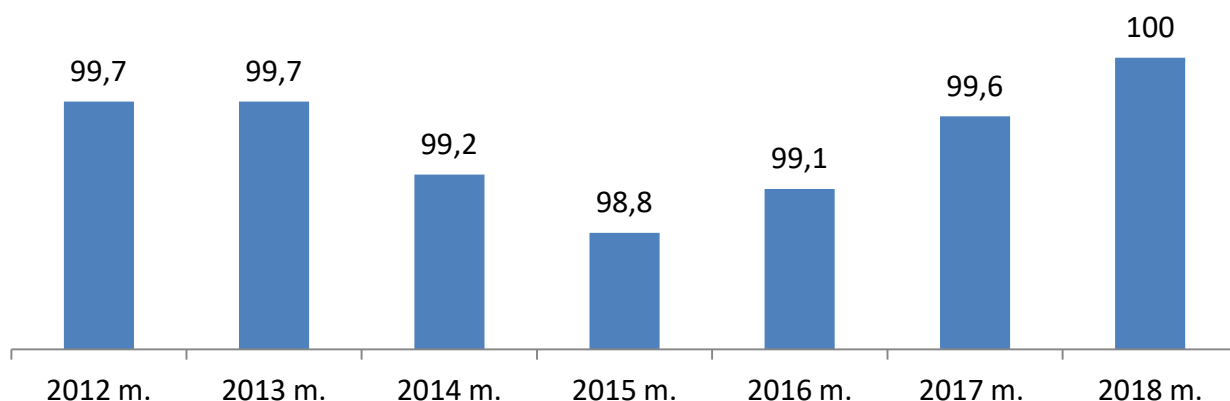
Švietimo centro specialistų ir mokyklų vadovų nuomone būtina gerinti kvalifikacijos tobulinimo praktinį ryšį su ugdymo procesu.

Sumažėjo NVŠ teikėjų, finansuojamų iš ES struktūrinių fondų, ir programų bei jose užimtų vaikų skaičius.

Teigiamuose ir neigiamuose veiklos aspektuose juodai pažymėti teiginiai bus analizuojami Klaipėdos rajono savivaldybės 2018 metų švietimo pažangos ataskaitoje (4 rodikliai). Ataskaitos pradžioje pateikta VŠS rodiklio įgyvendinimo informacija apie švietimo įstaigų padarytos pažangos viešą skelbimą.

2018 m. abiturientų laidos rezultatai (Mokymosi kokybės užtikrinimas).

1 diagrama. Baigusiu vidurinio ugdymo programą abiturientų dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: Gimnazijos

Diagramoje stebima, kad baigusiu vidurinio ugdymo programą ir gavusių brandos atestatą per 2012–2017 dalis neženkliai kito, t. y. neįgijo išsilavinimo tais metais 1–3 mokiniai, tačiau 2018 m. laidos visi abiturientai baigė vidurinio ugdymo programą ir įgijo vidurinį išsilavinimą (siekis Klaipėdos rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016–2020 metų bendrajame plane – 98,5 proc. 2020 metais).

2018 m. 243 abiturientai rinkosi 876 (2017 m. – 864) valstybinius brandos egzaminus (VBE), laikė – 852 (2017 m. – 830 VBE) arba 97,3 % (2017 m. – 96,1 proc.) nuo pasirinktų VBE. 86–99 balais įvertinta – 132 (2017 m. – 70), 100 balų – 17 (2017 m. – 15). Neišlaikė VBE – 18 (2017 m. – 30): lietuvių kalbą – 8, matematiką – 9, istoriją – 1. 7 dalykai iš 10 VBE išlaikyti 100 proc. 2018 m. pagrindiniu ir aukštesniu lygiu išlaikyta 64,4 proc. VBE (2017 m. – 59,5 proc.). Dėl geresnių VBE rezultatų bendras VBE balo vidurkis (53,1) lyginant su 2017 m. (47,5) išaugo 5,6.

1 lentelė. Apibendrintas VBE balas (vidutinio kiekvieno VBE balų skaičiaus, tenkančio vienam savivaldybėje besimokančiam abiturientui, ir bendro VBE balų vidurkio suma)

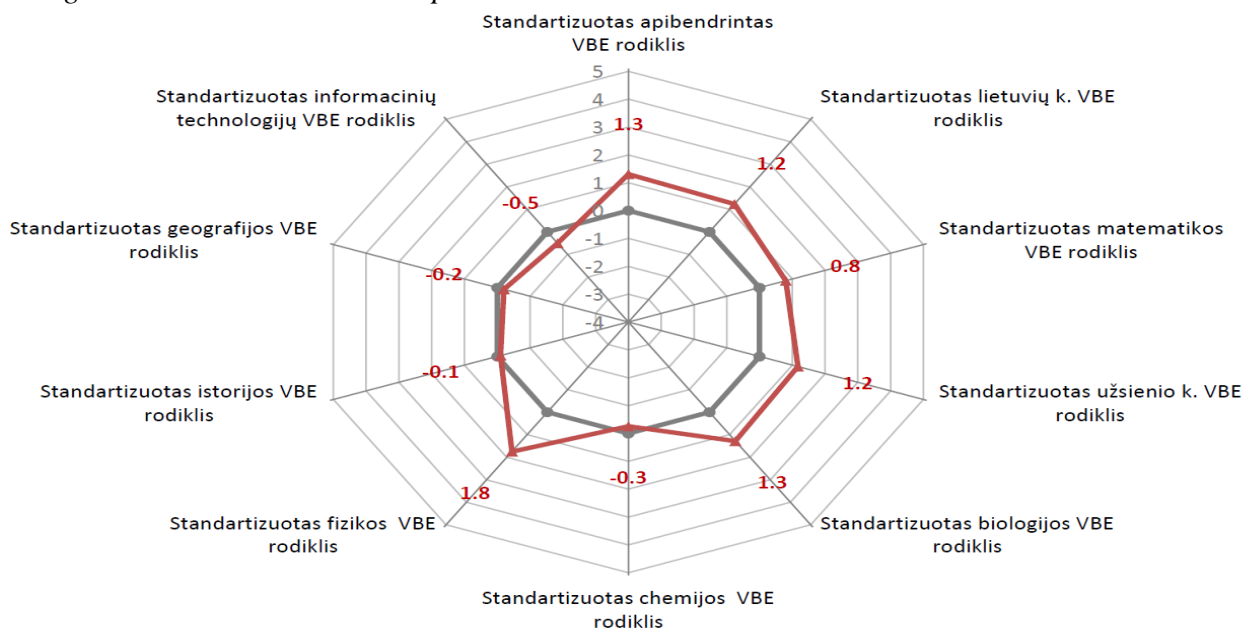
	Klaipėdos r.	Šalies	Skirtumas

2014 metai	161,3	159,2	2,1
2015 metai	215,3	212,2	3,1
2016 metai	203,0	195,1	7,9
2017 metai	208,1	212,7	-4,6
2018 metai	231,3	197,6	33,7

Duomenų šaltinis: NEC

Lentelėje stebima, kad apibendrintas VBE balas yra aukščiausias palyginus su ankstesniais ketveriais metais. Remiantis Nacionalinio egzaminų centro pateikta informacija, tai yra ketvirtas rezultatas šalyje.

2 diagrama. VBE standartizuoti apibendrinti balai

Duomenų šaltinis: NEC

Ši diagrama atspindi Savivaldybės gimnazijų darbo efektyvumą mokant skirtingų dalykų. Remiantis standartizuotais VBE rodiklių duomenimis¹, Savivaldybė yra tarp geriausių 16 proc. šalies savivaldybių pagal standartizuotą apibendrintą VBE rodiklį, lietuvių ir užsienio kalbų, biologijos ir fizikos VBE rodiklius.

Manome, kad 2018 m. laidos abiturientai pasiekė geresnių ugdymo rezultatų dėl tikslingos gimnazijų Metodinių tarybų, metodinių grupių veiklos analizuojant ankstesnių metų VBE rezultatus, koreguojant ugdymo turinį, numatant tinkamas mokymo (si) nuostatas ir būdus, sistemingai stebint mokinio pažangą, laiku teikiant individualią mokymosi pagalbą.

Nepaisydami gerų rezultatų, turime stiprinti informacinių technologijų, istorijos, geografijos, chemijos, matematikos (pagrindiniu ir aukštesniojo lygiu išlaikė tik 33,9 proc. pasirinkusių laikyti matematiką abiturientų) dalykų ugdymo kokybę, mokytojų kompetencijas, pagalbą mokiniui ir kt.

Išvada. Vidurinę išsilavinimą įgijo 100 proc. abiturientų (2017 m. – 99,6proc.). 2018 m. laidos abiturientų VBE rezultatai ženkliai gerėjo lyginant su 2017 m. abiturientų laida. 2018 m.

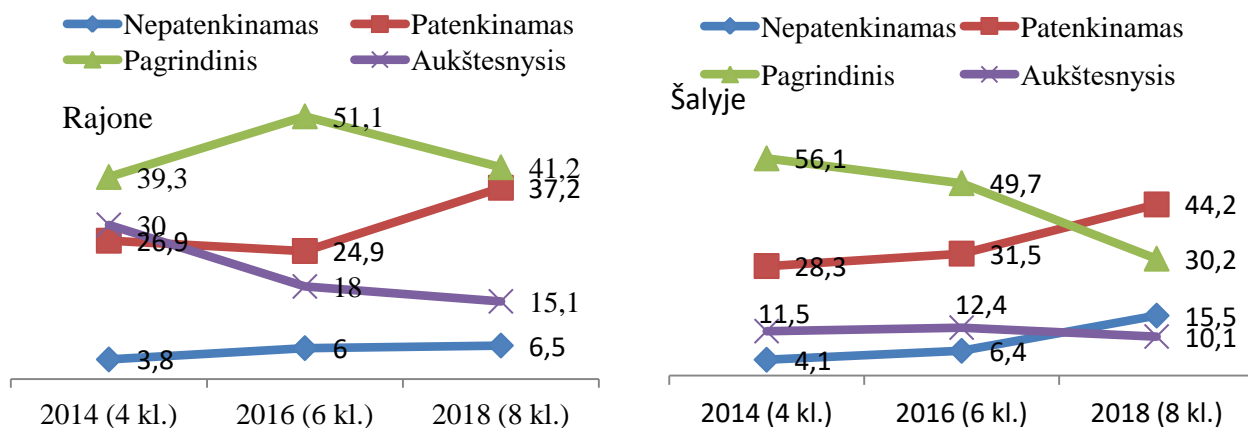
¹ Atitinkamo dalyko standartizuotas VBE rodiklis apskaičiuojamas sudedant Savivaldybės abiturientų gautus dalyko VBE įvertinimus ir bendra suma padalijama iš viso Savivaldybės abiturientų skaičiaus (1 dėmuo), po to, pridėdamas to dalyko balo vidurkis (2 dėmuo) ir gauta suma paverčiama standartizuotais taškais (kuo daugiau mokinių laiko VBE ir geriau juos išlaiko, tuo šis rodiklis būna aukštesnis). Jei savivaldybės rezultatas kurioje nors srityje (išreikštas standartizuotais taškais) yra aukštesnis už 1, tai savivaldybė yra tarp geriausių (šioje srityje) 16 proc. šalies savivaldybių. O jei savivaldybės rezultatas yra aukštesnis už 2, tai savivaldybė yra tarp 2–3 proc. geriausių savivaldybių.

pagrindiniu ir aukštesniu lygiu išlaikyta 64,4 proc. VBE, 2017 m. – 59,6 proc. Apibendrintas 2018 metų VBE aukštesnis už šalies. Padaryta ženkli pažanga rajono ir šalies lygmeniu.

Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo 4, 6, 8 klasių tos pačios laidos mokinių rezultatai (Mokymosi kokybės užtikrinimas).

Jau penkerius metus 100 proc. rajono bendrojo ugdymo mokyklų dalyvavo Nacionalinio egzaminų centro organizuotame Standartizuotų testų (ST) ir Nacionaliniame mokinių pasiekimų patikrinime (NMPP). 2018 m. turėjome galimybę analizuoti tos pačios laidos mokinių trijų patikrinimų (2014 m., 2016 m. ir 2018 m.) mokymosi sėkmingumą ir pažangos pokyčius.

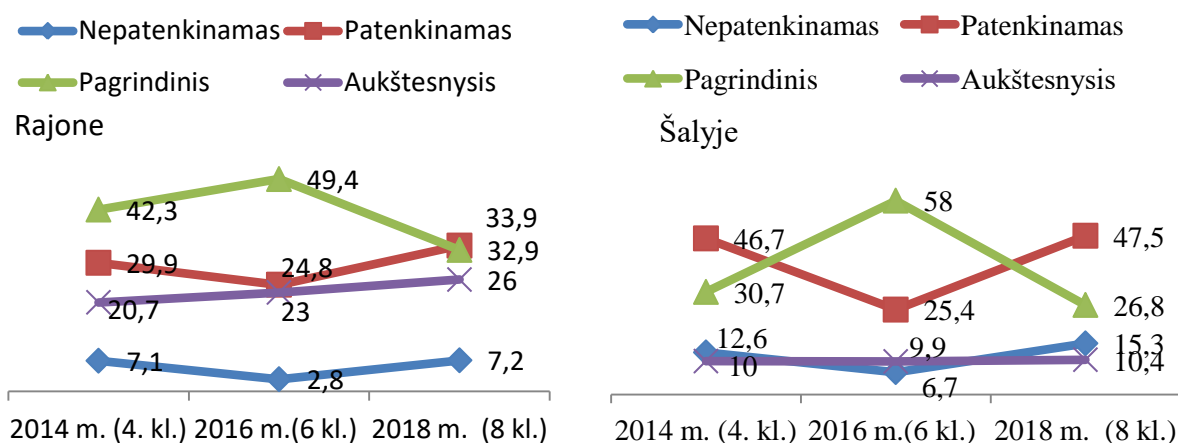
3 diagrama. Matematikos NMPP (ST) pažangos pokytis pagal pasiekimų lygius (tos pačios laidos įvertintų mokinių dalis)

Duomenų šaltinis: NEC

Diagramose matome rajono ir šalies mokinių matematikos dalyko pažangos pokytį. Galima konstatuoti, kad rajono 8 klasės mokinių matematikos žinios yra geresnės nei šalies mokinių: pagrindiniu ir aukštesniu lygiu įvertinta 56,3 proc., šalyje – 40,3 proc. Nuo 2014 m. neženkliai kito mokinių nepasiekusių patenkinamą lygį procentas, kai šalyje jis padidėjo 11,4 proc. Taip pat reiktų pažymėti, kad 2014, 2016, 2018 metais matematikos teste dalyvavo 92 proc. 4, 6 ir 8 klasių mokinių.

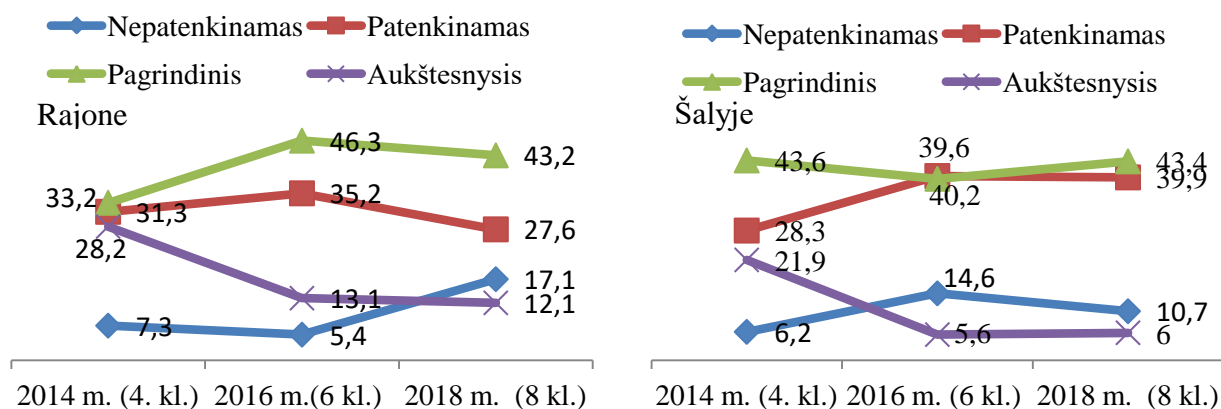
4 diagrama. Skaitymo NMPP (ST) pažangos pokytis pagal pasiekimų lygius (įvertintų tos pačios laidos mokinių dalis)

Duomenų šaltinis: NEC

Skaitymo ST ir NMPP dalyvavo 90,2 proc. rajono mokinių. Diagramose stebimas ženkliai aukštesnis skaitymo dalyko aukštesniu lygiais įvertinimas rajono tos pačios laidos mokinių negu šalies mokinių: rajone – 58,9 proc. (8 kl.), 72,4 proc. (6 kl.), 63 proc. (4 kl.); šalyje – 37,2 proc. (8 kl.), 67,9 proc. (6 kl.), 40,7 proc. (4 kl.). Pateikti procentai atskleidžia, kad 6 klasėje tų mokinių žinios buvo geresnės nei 4-oje ar 8-oje klasėse. Galima daryti prielaidą, kad šeštos klasės mokinių mokymosi motyvacija buvo aukštesnė nei tų pačių mokinių 8 klasėje. Tiek rajono, tiek šalies 8 klasės mokinių pagrindinis lygis krito (16,5 proc. ir 31,2 proc.) ir išaugo patenkinamas lygis (9,1 proc. ir 22,1 proc.).

5 diagrama. Rašymo NMPP (ST) pažangos pokytis pagal pasiekimų lygius (įvertintų tos pačios laidos mokinių dalis)

Duomenų šaltinis: NEC

Diagramose matoma, kad 17,1 proc. 8 klasės rajono mokinių nepasiekė patenkinamo lygio, o šalyje – 10,7 proc. Aukštesniu lygiu įvertintų rajono mokinių rezultatai ženkliai geresni nei šalies mokinių. Patenkinamu lygiu 6 ir 8 klasėse įvertinta mažiau mokinių negu šalyje.

Klaipėdos r. savivaldybės 2, 4, 6 ir 8 klasės mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo panaudojant Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo (NMPP) įrankius ataskaitoje (<https://www.klaipedos-r.lt/go.php/lit/Egzaminai-olimpiados-konkursai>) stebimi ženklesni rašymo dalyko negu matematikos ir skaitymo dalykų skirtumai tarp vaikinų ir merginų, miesto ir kaimo mokyklų, pvz.: 8 klasės 26,5 proc. vaikinų nepasiekė patenkinamo lygio, o merginų atitinkamai – 7,9 proc., miesto mokyklų 8 klasių mokinių – 7,9 proc. (245 mokiniai atliko rašymo testą) ir 31 proc. kaimo mokyklų mokinių (168 mokiniai atliko rašymo testą).

Išanalizavus NMPP rajono, bendrojo ugdymo mokyklų, klasių ataskaitas bei kitus ugdymo rezultatų duomenis buvo numatytos bendrojo ugdymo mokyklų veiklos kryptys, orientuotos į Geros mokyklos modelio misiją ir veiksnius, 2018–2019 metais:

1. Mokymo ir mokymosi gerinimas (mokinys–mokytojas–tėvai):

- 1.1. atskirų mokinių pažangos stebėjimo, vertinimo ir įsivertinimo sistemos tobulinimas;
- 1.2. mokymosi pagalbos teikimas – orientavimasis į mokinio poreikius;
- 1.3. aktyvūs ugdymo metodai ir ugdymo turinio integravimas;
- 1.4. socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymas;

2. Duomenimis grįstos ugdymo ir mokymo kokybės tobulinimas:

- 2.1. tarptautinių, nacionalinių mokinių pasiekimų tyrimų, testų rezultatų, rekomendacijų ir išvadų panaudojimas;
- 2.2. mokyklos išorinio vertinimo, įsivertinimo ir kitų duomenų naudojimas;
3. Pedagoginių darbuotojų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų augimas:
  - 3.1. profesinis pedagogų skaitmeninio raštingumo didinimas;
  - 3.2. kolegialaus grįžtamojo ryšio panaudojimas mokytojo kompetencijų tobulinimui;
  - 3.3. pedagogų kvalifikacijos tobulinimo ryšio su ugdymo procesu užtikrinimas.

Išvada. ST ir NMPP tos pačios laidos mokinių (2014–2018 m.) rezultatai geresni negu šalies mokinių, tačiau išryškėjo atskirtis tarp kaimo ir miesto mokyklų bei vaikinų ir merginų. Taip pat galima teigti, kad pagrindinio ugdymo I dalies koncentre 6 klasės mokinių (2016 m.) mokymosi motyvacija aukštesnė nei tų pačių mokinių 8 klasėje. Rajono metodiniai būreliai, Mokyklų metodinės tarybos, metodinės grupės savo veiklą planavo atsižvelgdamos į rajono švietimo 2018–2019 m. m. veiklos kryptis siekiant geresnės ugdymo kokybės. Padaryta pažanga ST ir NMPP lyginant rajono rezultatus su šalies rezultatais.

Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių dalyvavimas akredituotose prevencinėse programose (Socialinis emocinis saugumas).

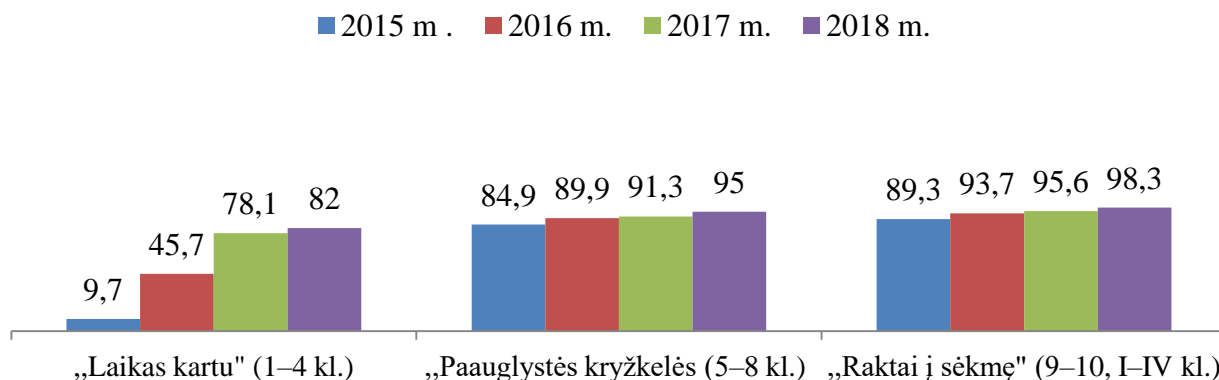
Mokinių mokymosi rezultatai didžia dalimi priklauso nuo mokyklos, klasės mikroklimato, saugumo jausmo, mokinių tėvų dalyvavimo ugdymo procese, mokinių – mokytojų – administracijos–tėvų bendravimo bei bendradarbiavimo kultūros, tradicijų ir kitų vidinių ar išorinių veiksnių.

Bendrojo ugdymo mokyklos 2017–2018 m. m. ir 2018–2019 m. m. ugdymo planuose įvardijo prevencines, socialinio ir emocinio ugdymo (SEU) programas integruojamas į dalyko ar dalykų ugdymo turinį, klasių valandėles, neformalųjį vaikų švietimą ir kitais mokyklos pasirinktais būdais. Visose mokyklose vykdoma Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa, Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa. Mokyklų ugdymo planai skelbiami rajono mokyklų internetinėse svetainėse.

Bendrojo ugdymo mokyklose ir neformaliojo švietimo įstaigose įgyvendinamos Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo naujais (2016-10-18 Nr. XII-2685) nuostatos, t. y. Švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V-190 patvirtintos Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijos. Visose rajono bendrojo ugdymo mokyklose mokiniai dalyvauja bent vienoje akredituotoje prevencinėje programoje.

Šioje ataskaitoje dėmesys skiriamas LIONS QUEST programoms „Laikas kartu“ (1–4 klasės), „Paauglystės kryžkelės“ (5–8 klasės), „Raktai į sėkmę“ (9–10, I–IV klasės), kurių įgyvendinimą rajone inicijavo ir teikė įvairiapusę pagalbą Socialinio ir emocinio ugdymo institutas bei VšĮ LIONS QUEST LIETUVA. Socialinis ir emocinis ugdymas – Klaipėdos rajono savivaldybės švietimo prioritetinė veiklos kryptis (*Klaipėdos rajono plėtros iki 2020 metų strateginio plano priemonė „Įgyvendinti socialinio ir emocinio ugdymo programas“*).

6 diagrama. Lions Quest programomis užimta mokinių dalis

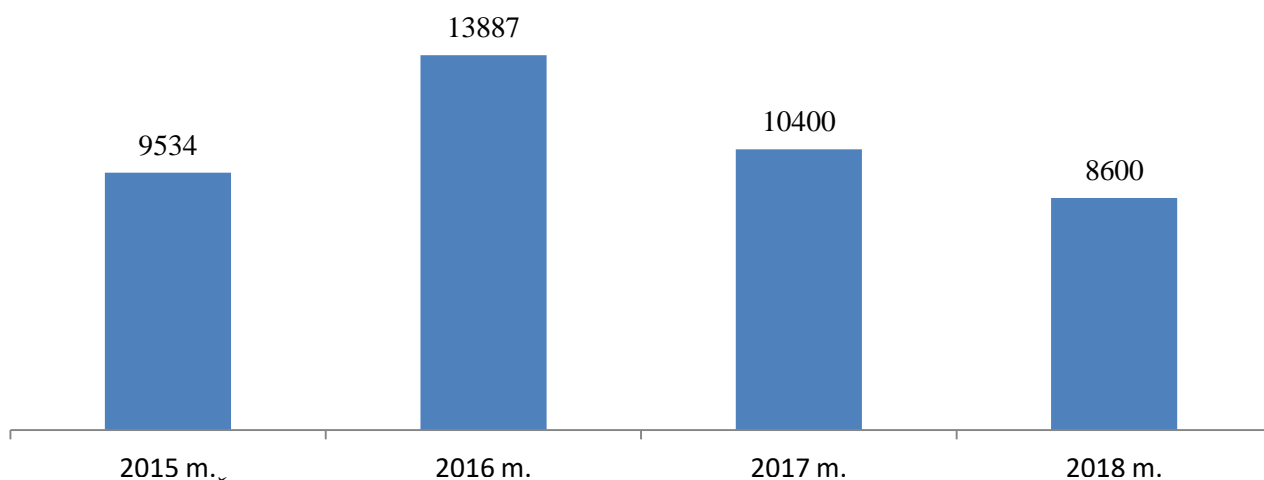

Duomenų šaltinis: bendrojo ugdymo mokyklos ir Švietimo centras

Diagramoje stebimas per ketverius metus mokinių užimtumo SEU programomis augimas. 2018 metais minėtomis programomis iš viso buvo užimta 90,3 proc. bendrojo ugdymo mokyklų mokinių.

Klaipėdos rajono savivaldybė programiniu principu skiria lėšas Švietimo centrui SEU programų įgyvendinimui rajone, mokytojų kvalifikacijai (parengta 80 proc. mokytojų) ir įgytų kompetencijų atnaujinimui, tyrimams, mokyklų bendruomenių, tėvų mokymams ir kt.

7 diagrama. Savivaldybės skirtos lėšos SEU įgyvendinimui (Eurais)

Duomenų šaltinis: Švietimo centras

Diagramoje matoma, kad 2016 ir 2017 metais buvo skirta lėšų daugiau, nes tais metais pradėtas mokytojų rengimas darbui su „Laikas kartu“ programa, toliau buvo keliami mokytojų kvalifikacija įgyvendinant kitas Lions Quest programas.

Socialinio ir emocinio ugdymo institutas 2015, 2016 ir 2017 metais organizavo Klaipėdos rajono bendrojo ugdymo mokyklose Ugdymo ir ugdymosi aplinkos bei mokinių socialinių ir emocinių kompetencijų tyrimą. Toks tyrimas planuojamas 2019 metais. Bus atlikta ketverių metų lyginamoji analizė.

Apie mokinių savijautą mokykloje galime spręsti iš apibendrintų IQES online ir NMPP klausimynų. Pvz.: NMPP klausimyne: 93 proc. 4 klasių mokinių savo klasėje jaučiasi gerai, 91 proc. teigia, kad klasėje diskutuoja ir susitaria dėl elgesio taisyklių, 73,9 proc. šeštokų sutinka su teiginiu „Tau patinka būti mokykloje“, 97,6 proc. aštuntokų jaučiasi atsakingi už savo mokymąsi. IQES online 5–12 klasių mokinių klausimyne: 94,1 proc. bendrojo ugdymo mokyklų iš 17 teiginių „Aš noriai einu į mokyklą“ mokiniai vertina aukšta (2,6–3,3) ir aukščiausia skaitine verte (3,4–4), 100 proc. bendrojo ugdymo mokyklų teiginį „Per paskutinius 2 mėnesius iš manęs mokykloje niekas nesijuokė, nesišaipė“ mokiniai taip pat vertina aukšta ir aukščiausia skaitine verte.

Klaipėdos rajono Dovilų pagrindinė mokykla vykdo smurto prevencijos programą „Olweus“ ir yra sertifikuota šios programos mokykla Lietuvoje. Taip pat ši programa įgyvendinama ir Priekulės Ievos Simonaitytės gimnazijoje.

Išvada. 100 proc. Klaipėdos rajono bendrojo ugdymo mokyklų mokinių dalyvauja bent vienoje akredituotoje prevencinėje programoje. Klaipėdos rajono savivaldybė skiria reikiamą dėmesį Socialinio ir emocinio ugdymo programų įgyvendinimui. Didžiuma bendrojo ugdymo mokyklų mokinių jaučiasi saugūs. Padaryta pažanga.
